

LVU
Fizikas un matematikas fakultates
Astronomijas katedras
sēžu protokoli

Katedras vadītāja
pavēles un rīkojumi

No 1946. g. novembra

līdz 1947. g. decembrim

✓ LVU Astro nomijas katedras
un

LPSR ZA Fizikas un matemātikas Institūta
Astro nomijas sekcijas

xop. zinātniskās sēdes protokols № 12.

1947. g. 10. septembrī plaut. 17¹⁵

Piedalās: prof. F. Blumachs, T. Alūksne Laine dienesta
vad., P. J. Baumāns, doc. J. Traunieks, doc. K. Šteins,
arist. J. Kalučiens, A. Boide, lab. Klereciks, Vītols,
Kuzņevs, Dīriņš, Kalnīne, Sīzova, Kaulīga.

Daba gaīta: 1. arist. Kalučiena un Boide
atvainību par komandējumiem
uz Mānavu, T. Alūksne

2. LVU Laine dienesta organizēšana.

3. Pievēroties jaunājumam par Laine dienesta
organizēšanu LVU doc. Traunieks norāda,
ka tālāk Laine dienesta darbam vairs ir
pilnīgi pietiekama materiāla līze un visas
ierīcēs, vērtīgam zinātniskam un praktiskam
darbam, tādēļ galvenais darbs jā koncentrē
ēki vīzijā, tālāk sākt strādāt ar
pilnu jaudu.

Vārdū dods Šteneberga Valsts Ekonomijas Institūta
(SAU~~U~~) Laiķa dieneta vadītājam Baulīnu,
kuriš no saves puses uzvei, ka mūsu LVU
observatorijas darba vienīgais iepējamais
viegliens ir laine dienets, jo ne atrofiguvi
ns. Drīzgāju atromonijai nav instrumenti
- un atlikus tākai vēlētā darbs. Bez tam,
PSRS-ā vēlēgi palīdzināt laine dienesta
observatorijai veicināt, ja vēlētā
atļauj.

Pats savē mūs SAU~~U~~ vārdē Baulīns
apsola atbalsttu visā tumpānā darbā.

Doc. Ikaunieks iepazīstina sēdes dalib-
niekus ar laine dieneta darba plānu,
kas izstrādāts kopīgi ar P.I.Baulīnu:

I Ekonomikai novērojumi:

1. Izstādit abus pasažinstrumentus
2. Pasažinstrumentu izlabošana, montāža.
3. Abu pasažinstrumentu lomenerāžu pārbaude
dažādām f°.
4. Minometru kontaktu platumu apriņķināne
abiem pasažinstrumentiem.
5. Minometra apriņķinā vertības
notiekšana.

6. * „Zappu“ figuru izpētišana
7. Sastādit novērojamo zīmējumu
8. Regulaii atrošo mīnie novērojumiem pulksteni korekciju noteiktām.
9. Sastādit pulksteni korekciju aprēķinei paliņtabulas lielumiem I, tgs., R, s secc.
10. Sagatavot novērojumu žurnalu pasāžu instrumentiem.
11. Sagatavot pasāžu instrumentu novērojumu aprēķēšanas žurnalu
12. Izveidat astronomisko korekciju žurnalu galveniem pulksteniem R 457*, R 403.

I Laina glabāšana

1. Galvenus pulkstenu R 457* un R 403 gājiens turināta noteiktāna pēc uzņemtajiem ritmiskiem signāliem.
2. Abus galvenus pulkstenu tīrīšana un sānādīšana, ja tāda vajadzīga (vēlams pulkstenus neizmantīt).
3. Regulaii iedienas salīdzināt abus galvenos pulkstenus un vērt salīdzinēšanas žurnalu.
4. Gādāt par iepējamī vienmērīgu vēlmi mainīgu tā pulkstenu telpā piegabē, vērt tā mainīcas žurnalu.

67

5. * Atjaunot varca pulasteni.

III Ritmisko laixa signalu uzturēšanu.
Koreciju bildēti.

1. Izteikt ritmisko laixa signalus uz
chonografu vai ar Vene aparatu no
ser. 7 raidītājām: FYP 8^h, FYP 9³⁰,
GBR 10^h, RES un RZI, 11⁴⁵^m, RES un RZI, 14^h,
RES un RZI, 16^h, GBR 18^h.
2. Noteikt ritmisko signalu uzturēšanas īņu.
3. Izstrādēt metodi uzturēšanai novēlošanas
aprēķinam.
4. Izgatavot aparatu uzturēšanai pēc Vene
panēmienā.
5. Izveitlot precīzo raidījuma momentu
aprēķine tabulas.
6. Astronomiemi noteikt pulastenu korecijas
un aprēķināt pulastenu korecijas un gājiens
vairāk dienai.
7. Izveit koreciju un gājienu īņu
galvenajiem pulasteniem.
8. Noteikt uzturēto signalu korecijas
un izdot iemērīja koreciju bildētus.

Bez tam - jāizgatavo chonografu un
labs radio uzturējs.

An * apjomīgi uzdevumi veicami vēlānā laikā.

Daiba plānu augšminētā redaučijā vien-
balīgi apstiprina un pieņem.

Pārejot pie jautājuma par dabiniņiem
plāna izpildīšanai, doc. Ikaunieks ziņo,
ka Laiķa dienestam pašlaik nav paredzēts
nevienus īstata dabiniņus, tādēļ daibā jāizvaiša
LVII Astronomijas katedras un ZA Astrofizikas
sekcijas dabiniņi, uzdevumus sadalot
suojosi:

1. Astronomists novērojumu atbildīgais
vadītājs arīst. Kalnciems, novērojumos
 piedalas vec. lab. Dūriņš
2. Precīza laika glabāšanas atbildība
 nodota lab. Nitolam.
3. Ritmiski signalu uztveršana un bildēšanu
 sātādišana - atl. vad. arīst. Kalnciems
 un lab. Klēvecnis, kas ierīce 1947. IX. 11.
 atbrīvojams no visiem pārējiem pienā-
 kemieniem un stājas Laiķa dienesta
 rīcībā.

Rez tam, Laiķa dienesta tehniskes
 un īekļauvatehniskes daļu pārziņ lab.
 Grīubums.

Izārē ar lab. Šķozovas pārišanu uz
 ZA Adm. sekciju, LVII Astronomijas
 katedrai atbrīvojot laboranta vietu.

kur jāpienēm Laina dienestam nodiņgs
darbinieks.

Tā kā uzvers 10 raidījumu dienā, chon-
grafa leīšu aprādāšanai vajadzīgs speciāls
darbinieks, kas strādās ar Opolceru aparatu,
bet vārēs tāde nav, katrau dezerantam
pašam jāapturētā sāvs materials.

P.I. Baunīne norādījums - Laina cītaupīšanai
izpētīt, ar kādu mērķa signalu snaiti var
apmeklētākies nezaudējot rezultata preci-
zitāti.

Gelpas, ko Adr. katedra var nodot Laina
dienesta rīcībā, nav lielas, bet attiecīgi
darbu novārstojot pārkāps ar A0 pulksteni
telpu.

Plāna izpildīšanas terminus satiem
at sevišķam punktam pēc darbu sa-
nosānas izlemts nākošajā katedras sēdē.

Lielos vilciens - uz Oktobra Revolūcijas
30. gadadienu pilnā jaudā jānostip-
rināt ekonomiskiem noīrojumiem un ritu.
Signalu uzversāšanai, ar novembri
jāsāk izdot koruncijs bilēteni.

~~As katedras līdzīgais Laina dienesta darbu~~
~~veda un organizē prof. Blumbachs un otrs~~

60.
Tā kā gandiz visi LVU Astronomijas
katedras māc. opēri savā zinātniskās
kvalifikacijas celiņas darbā saistījūs
a Mānuas Valsts Universitātes Ģternberga
vārdā nosauktos Valsts Astronomijas
Institutu, un katedras zinātniskais
darbs novirnas ar min. instituta at-
balstu un norādījumiem, Astronomijas
katedra voleņu griezties pie LVU Fizikas-
matematikas fak. Padomes, lai pēdējā
lietū FAMU uzņemtēs ūstību par LVU
Astronomijas katedru.

FAMU pārstāvis P.J. Baruljins no savas puses
apstola atbalstu šim ierosinājumam.

Doc. Imaņuks katedras vārdā izvērt
pateicību FAMU Laima dienesta vadītājam
P.J. Baruljim par vērtīgajiem norādījumiem
un referatiem, kas sniegti katedras darbiniekiem.

Sēdi slēdz 19^h 30^m.

J. Kārliņš